

Vård och omsorg
Marzena Doberhof Platin

Protokoll från möte med Nationellt Programråd Diabetes den 10 september 2014

Tid: onsdagen den 10 september 2014 kl. 10.00–16.00
Plats: Konferensrum Riddarfjärden på Hornsgatan 15, Stockholm
Närvarande: Claes-Göran Östenson (Ordf), Karin Johansson, Stefan Jansson,
Elisabeth Cederlund Ekman, Lillemor Fernström (t o m punkt 8),
Mikael Lilja, Carl-Johan Östgren, Katarina Eeg-Olofsson, Christoffer
Martinelle, Tony Holm, Marzena Doberhof Platin
Förhindrade: Victoria Carter, Gun Forsander

1. Mötets öppnande

Claes-Göran Östenson öppnar mötet och hälsar alla välkomna. Gruppen presenterar sig för varandra då några nya namn har tillkommit. Gruppen har nu följande sammansättning:

Sjukvårdsregion	Namn	e-post
Norra	Mikael Lilja	mikael.lilja@jll.se
Uppsala/Örebro	Stefan Jansson	stefan.jansson@orebroll.se
Sydöstra	Carl-Johan Östgren	carl.johan.ostgren@liu.se
Västra	Victoria Carter	victoria.carter@vgregion.se
Södra	Karin Johansson	karin.johansson@ltkronoberg.se
Ordförande (Stockholm)	Claes-Göran Östenson	claes.ostensson@karolinska.se
Kvalitetsregister NDR (Västra)	Katarina Eeg- Olofsson	katarina.eeg-olofsson@vgregion.se
Svenska diabetesförbundet	Lillemor Fernström	lf@diabetes.se
Barnläkarrepresentant	Gun Forsander	gun.forsander@vgregion.se
MAS	Elisabeth Cederlund Ekman	elisabeth.cederlund-ekman@gotland.se

2. Val av protokollförare

Marzena Doberhof Platin väljs som protokollförare.

3. Godkännande av agenda

Utsänd dagordning godkänns.

4. Godkännande av föregående protokoll

Protokollet godkänns.

5. Information från NSK – kort information angående rådets sammansättning

Barnläkarrepresentant finns nu i programrådet. Frågan har godkänts på NSK och barndiabetesföreningen har utsett Gun Forsander till representant.

Tony Holm informerade om att de andra råden har en multiprofessionell sammansättning, vilket man kanske kan fundera på i Diabetesrådet. Rådet kan dock knyta till sig olika specialister i de olika projekt man går in i. Antalet möten i rådet bör begränsas till maximalt 8-10 tillfällen per år för att medlemmarna ska ha tid att implementera arbetet på hemmaplan.

Minnesanteckningar från rådets möten bör spridas i en större grupp och även skickas till landstingens kontaktpersoner. Rådets regionrepresentanter kan i utskicket till kontaktpersonerna i sin region formulera ett följbrev som följer med minnesanteckningarna. Utskicket till kontaktpersonerna distribueras av processledaren.

6. Återkoppling från Socialstyrelsens seminarium kring Nationella Riktlinjer

Claes-Göran Östensson återkopplar till gårdagens seminarium om nationella riktlinjer. Områden som lyftes till diskussion vid seminariet var bland annat kulturanpassning av diabetesinformation, grupputbildning, insulinpumpar och vikten av munhälsa. Rådet diskuterar hur riktlinjerna ska spridas på bästa sätt och hur man ska arbeta med vårdprogram och konstaterar att NPR fortsätter arbetet utifrån den strategi som finns. En sammanfattande rapport från seminariet kommer att skickas ut från Socialstyrelsen.

Tony Holm föreslår att man samlar på sig goda exempel från olika regioner och landsting för att ta in färdiga arbeten och göra dem nationella. Ett lämpligt sätt är att upprätta en bruttolista i syfte att undvika dubbelarbete samt systematisera kartläggningen av goda exempel.

Tandhälsa kommer att tas upp som övrig fråga i mötet.

Gruppen är överens om att kulturanpassning av diabetesinformation bör vara en fråga för rådet. I processen med att formulera förslag till verksamhetsplan 2015 bör denna fråga vara med.

7. Återkoppling från arbetsgrupper

- **Insulinpumpar**

Gruppen, som bestod av Gun Forsander, Victoria Carter och Elisabeth Sjöström Fahlén hade i uppdrag att ta fram en enkät för att utreda om vårdcentralerna kan säkra upp kostnadsfria pumpar, hur man arbetar med CGMS, samt om man är klar med sina upphandlingar. Katarina Eeg-Olofsson och Karin Johansson kommer att komplettera gruppens sammansättning och Tony Holm stödjer gruppen.

Socialstyrelsens nationella utvärdering kommer att kunna ligga till grund för vissa frågeställningar. Katarina får i uppdrag att samla arbetsgruppen och konkretisera uppföljningens olika delar. Rapport ska presenteras för sjukvårdsdelegationen i december 2014.

- **Fortsatt stöd och implementering**

Christoffer Martinelle informerar om workshopen *Fortsatt utveckling av strukturer för kunskapsstyrning* den 17 september om implementering och förbättringsarbete av kunskapsunderlag. Rådet ombes att komma med inspel till regionernas representanter som deltar i workshopen eller direkt till Christoffer.

- **Utbildningsmaterial äldre med diabetes**

Tony Holm informerar om att man har gjort en korrigerings/tillägg om att äldre personer också kan lida av typ 1 diabetes.

En webbutbildning har tagits fram i samarbete med KI för att dels öka kunskapen om diabetes, dels stödja implementering av vårdprogrammet. Styrgruppsmöte kommer att hållas den 10 september där manuset går upp för godkännande. KI kommer att driva och förvalta utbildningen. Två frågor kvarstår:

1. ska man lägga in det i LMS (learning management system), som är ett verktyg där till exempel MAS:arna man kan följa upp hur många som har gjort utbildningen?

2. ska det finnas en modul för att få hjälp med delegeringsförfarandet för vårdpersonalen? Frågan kommer att tas upp i möte med MAS:arna.

KI inbjuds till den 3 december för att demonstrera webbutbildningen. Lansering av utbildningen är beräknad till slutet av november. En frontfigur med hög igenkänningsfaktor kommer att tas fram för utbildningen.

Efter godkännande av manus, som sker den 10 september, skickas manuset ut till

rådets ledamöter för de fall man vill använda det i informationssyfte i respektive region.

Notering: Manuset har godkänts och finns i mappen ”Bilagor till minnesanteckningarna”.

Möjlighet till diplom efter genomgången utbildning samt ett ”säljande” namn för utbildningen kommer att undersökas.

Gruppen diskuterar hur man kan föra ut allt kunskapsunderlag som tagits fram i rådet. Den 14 november, som är världsdiaabetesdagen, skulle kunna vara ett bra tillfälle att visa upp allt som har gjorts.

Karin Eliasson får i uppdrag att ta fram ett nyhetsbrev som sammanfattar allt rådet har gjort inklusive webbutbildningen. Mottagare till nyhetsbrevet kommer att specificeras. Rådet kommer att beredas möjlighet till synpunkter innan brevet skickas ut.

- **Kulturanpassning av utbildningsmaterial**

Christoffer Martinelle, Karin Johansson och Kaija Seiboldt ingår i en arbetsgrupp som tagit in synpunkter kring hur man kan möta behovsgruppen. Det räcker inte med bara en översättning utan informationen måste anpassas för alla sorters behov, förutsättningar och kulturer. Tony Holm stödjer denna grupp under den fortsatta processen med att precisera förslag till uppdrag och insatser som en del i förslag till verksamhetsplan 2015.

Några frågeställningar som arbetsgruppen lyfter är till exempel frågan om ägarskap och förvaltning. Vem ska ansvara för uppdatering och utvärdering? Vilka språkgrupper ska man börja med? Vilka experter ska man knyta till arbetet? Man behöver även se vilket stöd som behöver tas fram för den personal som möter grupperna.

Arbetsgruppen kommer att ta fram ett förslag där man tar upp alla frågeställningar som behöver lösas, en preliminär kostnadsuppskattning samt fördelning av ansvar. Förslaget kommer att tas upp i NSK och behöver tas fram till rådets möte den 20 oktober. Underlaget kommer att ligga till grund som en viktig del i att äska medel för ÖK 2015.

8. Headmaster, ett IT-verktyg för att underlätta spridning och utbyte av information och kunskap

Gösta Enberg, Robin Jeffner och Andreas Silow från Headlong presenterade Headmaster som är ett administrativt verktyg som gör det möjligt att skapa en sammanhållen informationsstruktur, så att alla kan dela på information och kunskap på ett hållbart och säkert sätt. (Se presentationer i mappen ”Bilagor till minnesanteckningarna” på Projektplatsen.)

Tanken är att man på ett enkelt sätt ska kunna följa hur kunskapen omsätts i verksamheterna i ett flöde från högsta vetenskapliga nivå ända ner på individnivå. Systemet kopplar ihop all data och visar det man efterfrågar.

Rådet tycker att det verkar intressant men kan ej i detta skede ta ställning till om rådets material kan användas för att pröva verktyget. Evidensen för en viss behandling blir lättare att hitta, däremot är risken att systemet blir ytterligare ett system bland alla andra som redan används. Viktigt är att det är kompatibelt med de övriga systemen.

Tony Holm informerar om att NSK kommer att upp frågan kring E-hälsa den 25 september och tanken är att man ska tillsätta en arbetsgrupp som ska se över vad e-hälsa är och vilket ansvar som ligger på E-hälsomyndigheten. Tony Holm ombeds återkomma med en kort rapport om detta vid nästa möte den 20 november.

9. Implementering

”Vad har vi gjort med miljonen?” Rådet informerade kort om hur man använt fördelade medel:

Norra, Mikael Lilja: Utveckling av vårdmodeller för unga vuxna i Jämtland, vårdprogramsarbete samt benchmarkingstudie.

Uppsala/Örebro, Stefan Jansson: Benchmarkingstudie och dess spridning, tryck av vårdprogram, strategier för typ 1 har spridits, förbereder lansering av riktlinjerna och information om äldre och diabetes.

Stockholm, Clas-Göran Östensson: Möten med 160-170 personer som arbetar med diabetes inom primärvården och presenterade vårdprogram och framgångsfaktorer i diabetesvården, besök på alla vårdcentraler.

Sydöstra, Carl Johan Östgren: Återfört benchmarkingstudien och planerar möte den 28 oktober för MAS:arna för att sälja in äldrevårdsprogrammet och om möjligt demo webbutbildningen i en beta-version.

Västra, Katarina Eeg-Olofsson: Möten med MAS:arna.

Södra, Karin Johansson: Internat med en nystartad grupp som ska sprida vårdprogram och programrådets arbete, besök på landsting, utbildningsdag med programrådets material.

Svenska Diabetsförbundet, Lillemor Fernström: Runda bordsinformation om rådets arbete (mer information om vad som görs behövs).

Fortlöpande rapporter om hur man arbetar kommer att tas upp vid varje möte.

10. Arbetsgruppernas former och finansiering

Arbetsgrupperna arbetar vidare enligt plan, se punkt 7.

11. Equalis

Christoffer Martinelle deltog i ett möte med Equalis som vill fortsätta bjuda in nationella programrådet till sina kommande sammanträden. Frågorna på mötet berörde dock mest hur SKL kan hjälpa till med en nationell upphandling av teststickor, CGM och insulinpumpar via Kommentus. Frågan bör hanteras av landstingen. Tony Holm för frågan vidare till AU NSK för fortsatt beredning.

12. Framtida frågeställningar

Katarina Eeg-Olofsson presenterar NDR:s riskmotor för beräkning av högriskpatienter.

Gruppen diskuterar hur man kan använda verktyget och automatisera det mer så att man inte behöver mata in alla data för hand. Katarina Eeg-Olofsson återkommer med mer information om utvecklingen av verktyget.

Katarina Eeg-Olofsson presenterade ett arbete där man med hjälp av två nya indikatorer (hur man uppfattar sin vård, hjälp och stöd och hur man mår och hur diabetes påverkar mig) ska undersöka diabetespatienternas upplevda vård och hälsa.

Enkäten kan göras webbaserad och projektet kan därmed få E-hälsomedel.

Katarina Eeg-Olofsson kommer att ta fram en beskrivning av projektet som lämnas in vidare som en ansökan enligt gängse rutiner. Rådet ställer sig positiv till att följa en sådan förstudie och e-hälsoprojekt. Frågan tas åter upp efter NDR har preciserat projektidé.

13. Övriga frågor

Gruppen är överens om att frågan om graviditetsdiabetes kommer att följas genom det riktlinjearbete som nu pågår.

Uppföljning av obesitaskirurgi för diabetespatienter kan tas upp i framtiden. Frågan förs upp på bruttolistan över intressanta utvecklingsprojekt. VGR och ytterligare landsting har pågående arbeten.

Information om CGM kommer att tas fram till oktober och ingår i insulinpumpgruppens arbete. Frågan om indikationer för insulinpumpsanvändning och SAP/CGM förs upp på listan över intressanta utvecklingsprojekt. Södra regionen har riktlinjer klara. Katarina Eeg-Olofsson tar med denna fråga i arbetsgruppen för insulinpumpsanvändning.

Den 20 oktober kl 08.00 kommer Stefan Jansson att träffa tandläkare för att diskutera

munhälsa och diabetes. Rådet är välkommen att delta. Frågor kring remittering till tandläkare och utökad tandvårdsersättning kan diskuteras. Behandlingsstrategierna måste kompletteras med munhälsa efter att råd inhämtats från tandläkarna.

Notering: Tony Holm deltog i mötet med tandvårdsnätverket 11/9 och förde fram att rekommendationen kring munhälsa kommer kräva samplanering framöver. Tony Holm påminde också om ytterligare experter från tandvården förutom de två experter Stefan Jansson träffar. Vidare tog Tony upp frågan om indikationer och ersättningsnivå på det statliga tandvårdsstödet. Handläggare på SKL kommer att träffa Tony särskilt för att diskutera vidare vilka förändringar som föreslås.

Stefan Jansson är inbjuden av Socialdepartementet till ett möte med regeringens samordnare för satsningen kring kroniska sjukdomar. Förslag och medskick inför detta möte skickas till Stefan.

14. Nästa möte

Programrådet sammanträder nästa gång den 20 oktober 2014 kl. 10.00 i konferensrum Hunden på Hornsgatan 20.

15. Mötets avslutande

Vid protokollet

Marzena Doberhof Platin